

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 034996 24 Uvp
Banja Luka, 24.10.2025. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Svjetlane Knežević, predsjednika vijeća, Asmira Koričića i Tatjane Stupar, članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Tamare Kočić, u upravnom sporu po tužbi J. G. iz B. L. (u daljem tekstu: tužiteljica), zastupane po punomoćniku Milošu Paleksiću, advokatu iz Banje Luke, Ul. Nikole Pašića broj 78, protiv rješenja broj 02.2.1/0609-3012-7/23 od 23.8.2023. godine tuženog JU Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske, Pale, u predmetu ostvarivanja prava na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti, odlučujući o zahtjevu tuženog za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 034996 23 U od 29.12.2023. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 24.10.2025. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjoj Luci broj 11 0 U 034996 23 U od 29.12.2023. godine se preinačava, tako da se tužba odbija, te se odbija zahtjev tužiteljice za naknadu troškova upravnog spora u iznosu od 750,00 KM.

Odbija se zahtjev tužiteljice za naknadu troškova odgovora na zahtjev.

Obrazloženje

Pobijanom presudom stavom 1. izreke uvažena je tužba i poništen uvodno označeni osporeni akt, kojim je odbijena žalba tužiteljice izjavljena na zaključak tuženog JU Zavoda za zapošljavanje, Filijala Banja Luka, broj UP-1-02.2.1/0609-3012-2/23 od 30.6.2023. godine. Navedenim prvostepenim zaključkom prekinut je postupak za utvrđivanje prava na novčanu naknadu J. G. iz B. L., po prestanku radnog odnosa u „Centar za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida“ a.d. Banja Luka, dok se ne riješi prethodno sporno pitanje uplate doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti, uz određenje da će se postupak nastaviti kada bude riješeno pitanje uplate istih.

U obrazloženju pobijane presude nižestepeni sud citira odredbu člana 36 stav 1 Zakona o posredovanju u zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 30/10, 102/12 i 94/19, u daljem tekstu: Zakon o posredovanju), te shodno istoj zaključuje da tužiteljica pravilno tvrdi da je Vlada Republike Srpske svojim zaključcima o privremenoj odgodi naplate dospelih poreskih obaveza društva „Centar za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida“ a.d. Banja Luka do određenog datuma, u konkretnom slučaju riješila pitanje uplate doprinosa. Pored toga da tuženi gubi iz vida vlasničku strukturu bivšeg poslodavca tužiteljice, a koji je obveznik plaćanja doprinosa za istu. Dalje navodi da činjenica da postoji mogućnost da tužiteljica pokrene odgovarajuće postupke, ne

može i ne smije uticati na njeno pravo prilikom ostvarivanja naknade povodom nezaposlenosti, a pogotovo jer je njen poslodavac zaključio sporazume sa Poreskom upravom Republike Srpske o reprogramu duga na ime doprinosa. Konačno, stava je da tuženi u osporenom aktu nije dao jasno i potpuno obrazloženje svoje odluke, što predstavlja povredu pravila postupka predviđenu odredbom člana 197 stav 2 i člana 230 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP), pa je zbog toga naložio da u ponovnom postupku postupi u skladu sa sadržajem odredbe člana 197 ZOUP, odnosno utvrdi sve činjenice i okolnosti koje su od važnosti za donošenje zakonitog i pravilnog rješenja, te izvrši brižljivu ocjenu svakog dokaza posebno i svih dokaza zajedno, a nakon toga o tome da valjano obrazloženje.

Blagovremeno podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tuženi pobija zakonitost iste zbog pogrešne primjene materijalnog prava. U zahtjevu ukratko iznosi istorijat provedenog postupka, te citira odredbe člana 36 i 38 Zakona o posredovanju. Navodi da tužiteljica tužbu temelji na navodima da nije bilo osnova za prekid postupka, te da pitanje uplate doprinosa ne predstavlja prethodno pitanje u konkretnom slučaju, pa da su shodno tome u predmetnom postupku povrijeđene odredbe ZOUP. U tom smislu ističe da je prekidom postupka u predmetnoj upravnoj stvari pružena mogućnost tužiteljici da ostvari pravo na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti, nakon što njen poslodavac izmiri obaveze po osnovu uplate doprinosa, na način utvrđen rješenjem o jednokratnom odgođenom plaćanju kod Ministarstva finansija Republike Srpske, što znači da prekid postupka ne ide na štetu stranke. U prilogu ovakvom stavu poziva se na presudu Vrhovnog suda Republike Srpske broj 11 0 U 026986 21 Uvp od 18.1.2023. godine. Navodi da je obrazloženje nižestepenog suda u pobijanoj presudi suprotno načelu zaštite prava stranaka i zaštite javnog interesa iz člana 6 ZOUP, a pored toga neosnovanim smatra navode nižestepenog suda da je prilikom donošenja osporenog akta došlo do povrede odredbe člana 197 stav 2 ZOUP, kao i da je obrazloženje istog nedovoljno. Predlaže da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači tako da se tužba odbije.

Tužiteljica u odgovoru na zahtjev prvenstveno ističe da je zahtjev tuženog neblagovremen, pa da ga je kao takvog valjalo odbaciti. Opreza radi ističe da su navodi iz zahtjeva u cjelosti neosnovani, budući je prema njenoj ocjeni nižestepeni sud u presudi na jasan način obrazložio iz kojeg razloga smatra da je osporeni akt nepravilan i nezakonit, kao i u kom pogledu je nesaglasan sa odredbom člana 197 ZOUP. Navodi da je nižestepeni sud s pravom u obrazloženju pobijane presude naveo da tuženi gubi iz vida vlasničku strukturu poslodavca tužiteljice, jer je isti u većinskom vlasništvu Vlade Republike Srpske, pa je stoga jasno da tužiteljica ni na koji način ne može i ne smije da trpi štetne posljedice odobrenog odgođenog plaćanja doprinosa navedenom poslodavcu tužiteljice. Konačno navodi da okolnost da tužiteljica može da pokrene odgovarajuće postupke, ne može i ne smije da utiče na njeno pravo u pogledu ostvarenja naknade povodom nezaposlenosti, a pogotovo kad se uzme u obzir da je njen poslodavac zaključio sporazum sa Poreskom upravom Republike Srpske o reprogramu duga na ime doprinosa. Predlaže da se zahtjev prevashodno odbaci kao neblagovremen, odnosno odbije kao neosnovan, a tuženi obaveže na naknadu troškova sastava odgovora na zahtjev u ukupnom iznosu od 750,00 KM.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39 Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS), odlučeno je kao u izreci ove presude iz sljedećih razloga:

Prije svega treba istaći da je zahtjev za vanredno preispitivanje pobijane presude blagovremeno podnesen, budući iz spisa proizlazi da je tuženi presudu primio 10.1.2024. godine, a zahtjev podnio 8.2.2024. godine, dakle u zakonom propisanom roku od 30 dana iz člana 36 stav 2 ZUS.

Iz podataka u spisu predmeta proizlazi da je tužiteljica dana 16.5.2023. godine, podnijela zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu naknadu jer joj je rješenjem broj 1004/23 od 31.3.2023. godine prestao radni odnos kod poslodavca „Centar za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida“ a.d. Banja Luka. Postupajući po zahtjevu prvostepeni organ je donio zaključak kojim je prekinuo postupak dok se ne riješi prethodno sporno pitanje uplate doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti, uz odluku da će se nakon rješavanja spornog pitanja postupak nastaviti. Na navedeni zaključak tužiteljica je izjavila žalbu a tuženi je postupajući po žalbi donio osporeni akt kojim je žalbu odbio kao neosnovanu. Pobijanom presudom nižestepeni sud je uvažio tužbu tužiteljice iz prethodno gore navedenih razloga.

Pobijana presuda nije pravilna.

Odredbom člana 36 stav 1 Zakona o posredovanju propisano je da nezaposleno lice kojem je u smislu propisa o radu prestao radni odnos bez njegovog zahtjeva, saglasnosti ili krivice, a koje je provelo najmanje osam mjeseci neprekidno u osiguranju od nezaposlenosti u posljednjih 12 mjeseci ili 12 mjeseci sa prekidima u osiguranju od nezaposlenosti u posljednjih 18 mjeseci, ima pravo na novčanu naknadu, a članom 38 propisano je da prava iz člana 36 stav 1 ovog zakona nezaposleno lice može ostvariti pod uslovom da je za vrijeme propisanog minimalnog trajanja osiguranja uplaćen doprinos za osiguranje od nezaposlenosti, u skladu sa propisima kojima se uređuju doprinosi.

Shodno navedenoj odredbi člana 38 Zakona o posredovanju jasno je da prava iz člana 36 stav 1 tog zakona, nezaposleno lice može ostvariti samo pod uslovom da je za vrijeme propisanog minimalnog trajanja osiguranja uplaćen doprinos za osiguranje od nezaposlenosti, koji uslov ovdje nesporno nije ispunjen.

Činjenica da je poslodavac tužiteljice sa Ministarstvom finansija zaključio sporazum o reprogramu duga na ime doprinosa, ne predstavlja razlog koji bi mogao dovesti do neprimjenjivanja izričite odredbe člana 38 Zakona o posredovanju. Tačnije, iz sadržaja odredbe člana 38 Zakona o posredovanju proizlazi da ne postoji niti jedna okolnost koja bi mogla dovesti do toga da se uslov da je za vrijeme propisanog minimalnog trajanja osiguranja uplaćen doprinos za osiguranje od nezaposlenosti, derogira.

Pored toga ovaj sud ukazuje da uplata doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti ne predstavlja prethodno pitanje u konkretnom upravnom postupku, u smislu odredbe člana 132 ZOUP, jer to pitanje nije samostalna pravna cjelina za čije rješavanje je nadležan sud ili neki drugi organ. Međutim treba imati u vidu da zaključak od 30.6.2023. godine koji je donesen pozivom na tu odredbu, nije na štetu tužiteljice, nego u njenom interesu, na čemu osnovano insistira tuženi u zahtjevu. Takvom odlukom je tužiteljici suštinski ostavljena mogućnost da putem nadležnih organa naknadno izdejstvuje uplatu doprinosa za minimum staža osiguranja i tako ostvari pravo na novčanu naknadu po osnovu nezaposlenosti.

Kako je nižestepeni sud poništio zakonitu i pravilnu odluku tuženog, proizlazi da je pobijana presuda zahvaćena povredama iz odredbe člana 35 stav 2 ZUS-a, pa se zahtjev tuženog

uvažava i ista preinačava na način da se tužba odbija, shodno odredbi člana 40 stav 1 istog zakona.

Na osnovu odredbe člana 397 stav 2 Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 105/08, 45/09, 49/09, 61/13, 109/21 i 27/24), koji se u upravnom sporu primjenjuje shodno odredbi člana 48 ZUS-a, u vezi sa odredbom člana 49a stav 1 ZUS-a, preinačena je i odluka o troškovima postupka s obzirom da je tužiteljica izgubila upravni spor, pa joj ne pripada pravo na nadoknadu troškova istog. Iz istih razloga tužiteljica je odbijena i sa zahtjevom za naknadu troškova sastava odgovora na zahtjev.

Zapisničar
Tamara Kočić

Predsjednik vijeća
Svjetlana Knežević

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić